

**Examenul de bacalaureat național 2015
Proba E. b)**

Limba și literatura maghiară maternă

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

Model

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd értelmezze körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben a megadott szempontok alapján!

Ady Endre: *Párisban járt az Ősz*

Párisba tegnap beszökött az Ősz.
Szent Mihály útján suhant nesztelen,
Kánikulában, halk lombok alatt
S találkozott velem.

Ballagtam éppen a Szajna felé
S égtek lelkebben kis rözse-dalok:
Füstösek, furcsák, búsak, bíborak,
Arról, hogy meghalok.

Elért az Ősz és súgott valamit,
Szent Mihály útja beleremegett,
Züm, züm: röpködtek végig az uton
Tréfás falevelek.

Egy perc: a Nyár meg sem hőkölt belé
S Párisból az Ősz kacagva szaladt.
Itt járt s hogy itt járt, én tudom csupán
Nyögő lombok alatt.

a. a cím és a szöveg kapcsolata	5 pont
b. a költemény szerkezeti sajátosságai	5 pont
c. a poétikai eszközök jelentésképző szerepe	5 pont
d. a vers hangulata	5 pont

A költemény értelmezésének megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat.
10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban a szempontok sorrendjének a betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

A médiát sokszor tartják isteni ajándéknak, illetve az ördög munkájának. De milyen is a médiából szerzett ismeret? Először is szögezzük le: nem lehetünk médiaellenesek. A médiaellenesség a romantikus antikapitalista géprombolókra, a ludditákra emlékeztet. Hallani olyan véleményt, hogy a médiát ki kell zárni az ember életéből.

Értelemszerűen a média nagyon sokban könnyebbé és szebbé teszi az életünket. Az a lehetőség, hogy az ember számára „kinyílt a világ”, vagy az a politológiai jelentőség, hogy a média „nyílt tér”, amely biztosítja, óvja a demokráciát, mindenki számára egyértelműen hasznos. Éppen ezért aligha lehetünk médiaellenesek. Más kérdés, hogy az előnyök és a hátrányok figyelembevételével milyen egyéni médiastratégiát alakítunk ki. Föltehetőleg sokkal hasznosabb megtanulni, a helyére tenni életünkben a médiát.

A médiainformáció – másodlagos, nem egyéni tapasztalatból szerzett ismeret. Az egyéni tapasztalat beszűkül, a médiatapasztalat kiterjed. Ez alkalmas arra, hogy egy olyan világot képzeljünk el, amilyen – nincs. A média egy manipulált, átalakított, „festett” világot mutat, amelyet csak fejlett kritikai érzéssel lehet a helyére tenni. Ezért is fontos a tévékritika.

(Balázs Géza: A média nyelvi hatásai)

- a. Mi a szöveg témája? **5 pont**
- b. Melyek a média pozitív hatásai a szerző szerint? **5 pont**
- c. Emeljen ki két különböző nyelvtani kapcsolóelemet a szövegből! **5 pont**
- d. Érveljen 10-15 mondatban a következő állítás mellett vagy ellen: *A televízió a szem rágógumija!* **10 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás

5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben a következő címmel: *A történetalakítás sajátosságai a romantikus regényben!* (pl. Jókai Mór: *Egy magyar nábob*, *Az arany ember*, *Fekete gyémántok*, *Sárga rózsa*, Jósika Miklós: *Abafi*, Mikszáth Kálmán: *Szent Péter esernyője* – vagy más olvasott romantikus regény)

Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve a következő szempontokat:

- a. a romantikus regény jellemzői (pl. kaland, titokzatosság) **5 pont**
- b. metonimikus történetalakítás a választott alkotásban (pl. kronologikusság, ok-okozat) **5 pont**
- c. metaforikusság a történetalakításban (pl. megszakítottság, metaforikusság a tér- és időszerkezetben) **5 pont**
- d. narrációs eljárások a választott regényben (pl. összefoglalás, részletezés, jelenetezés) **5 pont**

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.